

Samen onderweg

Een ervaringsverhaal

George Zeegers o.carm was jarenlang pastor van de Titus Brandsmaparochie in Oss. Zijn ervaringen met woonwagengemeenschappen in zijn parochie werden beschreven in de PWN-Brief van april 2016. Hieronder een gedeelte uit het artikel.

Pater Zeegers: 'De woonwagengemeenschap zoals die bestond tijdens het grote centraleleid is fysiek uit elkaar gerukt. Aan het gemeenschappelijke reizen kwam in 1968 al een einde en tien jaar later zette de overheid de aanleg van kleine centra in gang. Die locaties mochten niet groter zijn dan vijftien standplaatsen en het liefst nog kleiner.

Maar wat niet verdween was dat de reizigers elkaar trouw bleven en zich aan elkaar bleven binden, ook onder de veranderde omstandigheden. Deze trouw en verbondenheid zien we nog steeds terug. Woonwagengemeenschappen komen in groten getale samen bij het vieren van de eerste communie, het sacrament van het doopsel of bij huwelijksfeesten.

Zo is er ook een sterke onderlinge verbondenheid op begrafenissen. Vaak zit de kerk afgeladen vol en maken velen zelfs op het kerkplein de uitvaart mee. Van heinde en verre neemt men op het kerkhof afscheid van een medereiziger.

Voor de meeste woonwagengemeenschappen is de parochie nog lang niet hun geloofsgemeenschap. Zij beleven het geloof van de traditionele reiziger. De burger beleeft zijn geloof als parochiaan. In feite is de reiziger nog steeds onderweg en

bindt zich niet zomaar aan de plaatselijke 'burger'kerk en aan 'burger'mensen. Onderweg zijn betekent het leven delen met anderen die onderweg zijn. Ik zie dat terug bij het doopsel en eerstecomunievieringen. Hun kindje laten dopen samen met andere dopelingsjes uit de parochie strandt vaak vooraf. Zij hebben liever een eigen viering, waarbij zij hun familieleden en vrienden, geestverwanten dus, uitnodigen om het nieuwe leven te vieren in een feestelijke bijeenkomst.

De voorbereidingen voor een eerste communie mogen best met andere kinderen plaatsvinden, maar als de dag aanbreekt kiezen ze er toch voor om deze vrij en onbelemmerd onder elkaar te beleven. In een parochieviering missen ze die vrijheid en moeten ze zich te veel plooiën naar een, voor hen ongemakkelijke gezamenlijke 'burger'-kerkdienst waarin ze zich geremd voelen zichzelf te zijn.

Als pastor van de parochie ben ik bereid met hun wensen en gewoonten mee te gaan. Ik ben hen ter wille omdat ik weet dat zij gelovige mensen zijn en op hun eigen manier het geloof willen beleven. Het is hun goed recht. En wij, als katholieke parochiegemeenschap, dienen deze mensen te bevestigen in hun geloof en cultuur. Vriendelijkheid en openheid in de contacten zijn daarbij een groot goed. Hier geldt evenzeer: wie goed doet goed ontmoet.'

**PWN Pastoraat voor woonwagengemeenschappen,
Sinti en Roma
Emmaplein 19 C, 5211 VZ 's-Hertogenbosch
T. (073) 737 02 23
E. pwin@telfort.nl
I. www.pwin.nl**

Op zoek naar 24 helpers in de St.-Christoffelkring

**Pastoraat voor woonwagengemeenschappen
Sinti en Roma in Nederland**

*PWN Emmaplein 19 C
5211 VZ 's-Hertogenbosch*

Christoffel de helper

Wie kent hem niet? Christoffel of Christoforus (Christusdrager) als beschermheilige van onder anderen pelgrims en reizigers. In de middeleeuwen gold hij daarnaast als een van de Veertien Noodhelpers of Heilige Helpers, die ook als groep aange-roepen konden worden in een noodsituatie. Zijn naamdag is 24 juli.

De legende verhaalt over de grote en sterke Christoffel die onvermoeibaar mensen naar de overkant van de rivier droeg. Een grote staak gebruikte hij als staf. Op een dag vroeg een kind aan Christoffel of hij hem veilig naar de overkant wilde brengen. Maar hoe verder Christoffel met hem het water in liep hoe hoger het steeg en hoe zwaarder de last op zijn schouders werd. Met grote moeite bereikte hij de andere oever. Daar vertelde het kind dat hij Christus was en dat Christoffel, door hem te dragen, de zonden van de wereld op zijn schouders had gevoeld.

Wie net als Christoffel zijn leven in dienst van Christus wil stellen, hoeft geen uitzonderlijk iemand te zijn. Het verhaal zegt dat je het beste kunt doen waar je goed in bent, in dienst van de naastenliefde, van Christus. Soms kan een eenvoudige klus gaandeweg een zware last worden en wanneer je een goede afloop niet meer verwacht, blijkt niet zelden dat er toch een positief en vruchtbaar resultaat is.

Op zoek naar Christoffels

Het is wenselijk dat er voor de woonwagene-bwoners, Sinti en Roma in Nederland – voor 90% katholiek maar niet zo parochiegebonden – een vertegenwoordiger is binnen een parochie. Iemand die het leven, de cultuur en het wel en wee van deze mensen leert kennen en als het ware een **Christoffel** kan zijn. Een man of vrouw die een brug vormt tussen de bevolkingsgroepen met hun eigen wetten, rituelen en een variabele geloofsbeleving en de parochie met haar vaste regels en gebruiken.

Parochies ondergaan veranderingen, religieuzen minderen in aantal, vrijwilligers worden ouder, maar de reiziger blijft een reiziger ook al reist hij niet meer. Meer pastores, diakens en vrijwilligers zijn nodig om de in het algemeen gesloten bevolkingsgroepen van woonwagene-bwoners, Sinti en Roma hun eigen tradities en identiteit te laten behouden. Daarom wordt gezocht naar Christoffels: mensen die zich vanuit een parochie of uit een van de bevolkingsgroepen zelf, willen verdiepen in elkaars achtergronden; die elkaar helpen en wederzijds begrip opbrengen voor ieders eigenheid. Waardoor mensen met een andere traditie, cultuur, taal en geloof niet op hoeven gaan in het grotere geheel van de samenleving of een parochie.

Voor de pastorale zorg betekent dit: invoelen van en inhaken op wat mensen samen willen beleven en vieren bij gelegenheden als doop, eerste communie en huwelijk, het gezamenlijk rouwen bij begrafenissen of het op bedevaart gaan.

De Christoffelkring

Een Christoffel is vaak een idealist die zijn idealen niet altijd kan delen. Zo'n idealist heeft mede-idealisten nodig om gezamenlijk doelen te bereiken. We spreken dan ook van een **Christoffelkring**: een groep mensen, bruggenbouwers, die elkaar ondersteunen, bemoedigen en helpen het soms moeilijke werk onder de bevolkingsgroepen te (blijven) verrichten. Christoffels komen regelmatig bij elkaar om hun idealen te delen, energie op te doen en elkaar te sterken in het geloof.

Een Christoffel:

- maakt geen verschil in de behandeling van (groepen van) mensen;
  - is dienstbaar aan mensen uit alle bevolkingsgroepen;
  - gaat uit van de vraag van woonwagene-bwoners, Sinti en Roma;
  - is als het ware een presentiewerker.
-

In de samenleving zijn er mensen die voor bepaalde zwaardere taken in de wieg gelegd zijn en die net als Christoffel – krachtig en ondernemend – bijzondere en soms complexe taken kunnen uitvoeren. Het PWN is naar 24 van deze mensen op zoek die zich willen laten informeren over de op te richten St.Christoffelkring.

Wilt u eerst meer weten? Neem dan even contact op met het PWN, Jan van der Zandt m.s.c., Landelijk coördinator woonwagene-pastoraat